

R E P U B L I C A M O L D O V A

N O R M A T I V Î N C O N S T R U C Ţ I I

A.07.05

PRINCIPIILE ŞI METODOLOGIA REGLEMENTĂRII ÎN CONSTRUCŢII

NCM A.07.05:2015

Procedura de elaborare, avizare și aprobare a condițiilor tehnice speciale pentru elaborarea documentației de proiect a obiectului de construcții

EDIȚIE OFICIALĂ

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI CONSTRUCȚIILOR

CHIȘINĂU 2015

Procedura de elaborare, avizare și aprobare a condițiilor tehnice speciale pentru elaborarea documentației de proiect a obiectului de construcții

CZU**Cuvinte cheie:** procedură de elaborare, avizare și aprobare, condițiilor tehnice special, documentația de proiect, obiect de construcții

Preambul

- 1 ELABORAT de către Institutul de Cercetări Științifice în Construcții „INCERCOM” Î. S.: ing. V. Pundev (conducător tema).
- 2 ACCEPTAT de către Comitetul tehnic pentru normare tehnică și standardizare în construcții CT-C 01 "Normative și standarde metodico-organizatorice", proces-verbal nr. 15 din 17.11.2014.
- 3 APROBAT ȘI PUS ÎN APLICARE prin ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nr. 44 din 05 mai 2015, cu aplicare din 01.07.2015.
- 4 ELABORAT PENTRU PRIMA DATĂ

Cuprins

Introducere	IV
1 Domeniu de aplicare	1
2 Referințe normative	1
3 Termeni și definiții	1
4 Principii de bază	2
5 Modalitatea de elaborare a condițiilor tehnice speciale	4
6 Componenta și conținutul condițiilor tehnice speciale	4
7 Alcătuirea, expunerea și regulile de întocmire ale condițiilor tehnice speciale	7
8 Modalitatea de examinare, coordonare și aprobare a condițiilor tehnice speciale	8
Anexa A (normativă) Forma foii de titlu (copertei) CTS	10
Anexa B (normativă) Forma listei executanților CTS	11
Anexa C (informativă) Cerințe privind expunerea și întocmirea textului CTS.....	12
Traducerea autentică a documentului normativ în limba rusă.....	17

Introducere

În legătură cu prevederea expusă în documentul normativ NCM A.07.02-2012 "Procedura de elaborare, avizare, aprobare și conținutul-cadru al documentației de proiect pentru construcții. Cerințe și prevederi principale", pct.4.4 – "În cazul în care cerințele de fiabilitate și siguranță stabilite prin documente normative în vigoare la elaborarea documentației de proiect, pentru un obiect de construcție, sînt insuficiente sau astfel de cerințe nu sînt stabilite, în acest caz elaborarea documentației de proiect trebuie să fie executată pe baza condițiilor tehnice speciale, elaborate și aprobate în modul stabilit. Modalitatea de elaborare și aprobare a condițiilor tehnice speciale se stabilește de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor al Republicii Moldova", s-a elaborat prezentul document normativ NCM A.07.05:2015 "Procedura de elaborare, avizare și aprobarea a condițiilor tehnice speciale pentru elaborarea documentației de proiect a obiectului de construcții".

Condițiile tehnice speciale, elaborate pentru prima dată, conțin prevederi generale suplimentare la normele aprobate din domeniul fiabilității și securității, care reflectă particularitățile de prospecțiuni ingineresti, proiectare, construcție, exploatare, precum și de lichidare (demolare) a obiectului.

N O R M A T I V Î N C O N S T R U C Ț I I

Procedura de elaborare, avizare și aprobare a condițiilor tehnice speciale pentru elaborarea documentației de proiect a obiectului de construcții

Порядок разработки, согласования и утверждения специальных технических условий для разработки документации на объект капитального строительства

Procedure for the development, approval and approval of special technical conditions for the preparation of project documentation object construction

Data punerii în aplicare: 20 -

1 Domeniu de aplicare

1.1 Presentul document normativ este elaborat în conformitate cu prevederile NCM A.07.02 și stabilește procedura de elaborare, structura și componența, coordonarea și aprobarea condițiilor tehnice speciale (în continuare CTS) pentru proiectarea unui obiect concret de construcție capitală.

1.2 Prevederile prezentului document normativ sunt obligatorii pentru toți subiecții de normare tehnică (inclusiv întreprinderi mixte cu participarea partenerilor străini, persoane fizice și juridice străine) la elaborarea CTS pentru proiectarea unui obiect concret de construcție capitală.

2 Referințe normative

În prezentul document normativ sînt utilizate referințe la următoarele documente normative:

NCM A.07.02 – 2012	Procedura de elaborare, avizare, aprobare și conținutul – cadru al documentației de proiect pentru construcții – cerințe și prevederi principale
GOST 2.105 - 95	ЕСКД Общие требования к текстовым материалам
GOST 2.114 - 95	ЕСКД Технические условия
GOST 2.301 - 68	ЕСКД Форматы
GOST 8.417-81	Государственная система обеспечения единства измерений. Единицы физических величин

3 Termeni și definiții

3.1 Condiții tehnice speciale (CTS) – document normativ, ce conține cerințe suplimentare prezentate obiectului de construcție capitală privind siguranța și securitatea, dacă la elaborarea documentației de proiect astfel de cerințe, în documentele normative în vigoare, nu sunt stabilite sau aceste cerințe nu sunt suficiente, CTS reflectă particularitățile prevederilor prezentate prospecțiunilor tehnice, proiectării, construcției, exploatației, precum și lichidării (demolării) obiectului.

3.2 Construcție - rezultatul unor lucrări de construcții, care reprezintă un sistem constructiv în volum, în plan sau liniar, ce cuprinde părți terestre, supraterane și/sau subterane, compuse din construcții portante, iar în azuri speciale și din construcții de închidere, destinate pentru execuția proceselor de producție de diferite tipuri, depozitarea produselor, aflarea provizorie a persoanelor, deplasarea persoanelor și manipularea încărcăturilor.

3.3 Clădire – rezultatul unor lucrări de construcții, care reprezintă un sistem constructiv în volum, constituit din suprastructură și/sau infrastructură, ce cuprinde încăperi, rețele de asigurare tehnico-ingenereste, încăperi destinate habitatului și/sau activității umane, amplasării de producție, depozitarea produselor sau întreținerea animalelor.

3.4 Documentație de proiectare – materiale grafice și piese scrise, aprobate în modul stabilit, prin care se determină soluțiile urbanistice, constructive, tehnice, tehnologice, precum și devizele obiectului de construcții.

3.5 Însoțirea tehnico-științifică a obiectului de construcții (ITSO) – complex de măsuri (inclusiv monitorizare geotehnică, monitorizarea stării construcțiilor portante și sistemelor de fațade, încercări necesare a construcțiilor și materialelor, încercări aerodinamice etc.), executate pentru asigurarea calității și siguranței lucrărilor de construcții și ulterioara exploatare a obiectului de construcții capitale.

3.6 Monitorizare tehnică a obiectului de construcții (continuă sau periodică) – urmărire sistematică a procesului de construcție și exploatare a obiectului, precum și a stării construcției în zona șantierului (deformația elementelor de construcții sau a obiectului integral, starea pământurilor, fundațiilor etc.), cu scopul unei observări oportune a modificărilor reale, prevenirea proceselor negative și eliminarea urmărilor acestora.

3.7 Obiect de construcții – clădire și/sau construcție cu destinație diversă și elementele constructive ale acestora.

3.8 Prăbușire progresivă (în avalanșă) – distrugere succesivă (în lanț) a construcțiilor portante, care duce la prăbușirea întregii clădiri (construcții) sau a părților acesteia ca urmare a unei defecțiuni incipiente locale.

4 Principii de bază

4.1 CTS, elaborate în conformitate cu cerințele prezentului document normativ, după coordonarea acestora cu organul central de specialitate în domeniul construcțiilor al Republicii Moldova și aprobarea de către beneficiar-dezvoltator, sunt documente tehnico-normative pentru pregătirea (elaborarea) documentației de proiect, efectuarea prospecțiunilor inginerești, construcție și exploatare, pentru un obiect concret de construcție capitală.

CTS menționate fac parte din documentația de proiect pentru un obiect concret.

4.2 Ca bază pentru pregătire (elaborare) servește tema tehnică, aprobată de investitor sau beneficiar, vizată cu ștampilă, care ia în considerare particularitățile unui obiect concret (a se vedea p. 5.1).

4.3 CTS intră în vigoare după coordonarea corespunzătoare și înregistrarea în organul central de specialitate în domeniul construcțiilor al Republicii Moldova, conform NCM A.01.12.

4.4 Proiectantul general (se determină conform coordonării cu organul central de specialitate în domeniul construcțiilor al Republicii Moldova) efectuează elaborarea documentației de proiect pentru construcția unui obiect concret în conformitate cu cerințele conținute în documentele tehnico-normative și CTS.

Soluțiile de proiect trebuie să ia în considerare toți factorii, care influențează asupra acestora, inclusiv ca extinderile planificate și fazele de construcție, modificarea stării construcției în zona șantierului, metode de execuție a lucrărilor etc.

4.5 Dacă valorile de proiect și caracteristicile clădirii sau construcției, precum și măsurile privind securitatea acesteia (inclusiv măsuri de compensare) în conformitate cu CTS trebuie să fie fundamentate la faza de elaborare a documentației de proiect, atunci este necesară indicarea metodei de fundamentare, precum și criteriile de conformitate cerințelor de securitate.

Conformitatea valorilor de proiect și caracteristicilor clădirii sau construcției cu cerințele de securitate și siguranță, precum și măsurile proiectate privind asigurarea securității acesteia, trebuie să fie fundamentate printr-o metodă sau prin câteva din următoarele metode:

- rezultate ale încercărilor;
- calcule și/sau încercări, efectuate prin alte metode certificate sau aprobate;

- modelarea unor scenarii de apariție a proceselor naturale periculoase și a fenomenelor și/sau acțiunilor tehnogene, inclusiv în cazul combinației proceselor naturale periculoase și a fenomenelor și/sau acțiunilor tehnogene;
- evaluarea riscului de apariție a proceselor naturale periculoase și a fenomenelor și/sau acțiunilor tehnogene.

În calitate de criteriu este obținerea rezultatelor încercărilor, care satisfac cerințele prevăzute în CTS. Fundamentările prezentate mai sus, inclusiv la evaluarea riscului, pot fi aplicate pentru fundamentare numai pentru acele valori și caracteristici ale clădirii sau construcției, care se utilizează în metoda de calcul sau încercare.

4.6 Beneficiarul (investitorul) poartă răspundere pentru:

- autenticitatea datelor, conținute în documentația prezentată în calitate de informație inițială pentru elaborarea CTS, inclusiv certificatul de urbanism informativ;
- respectarea prevederilor și cerințelor, conținute în CTS.

4.7 Controlul asupra respectării prevederilor și cerințelor, conținute în CTS, la proiectarea, construcția și exploatarea construcției se efectuează în modul stabilit.

4.8 Se admite includerea în conținutul CTS a prevederilor din documente normative din alte țări, cu condiția că acestea nu diminuează cerințele privind siguranța și securitatea obiectelor similare, stabilite de actele normative și legislative ale Republicii Moldova.

4.9 În CTS nu se includ prevederile, conținute în documentele tehnico-normative în vigoare, inclusiv formulele de calcul într-o altă construcție, precum și calculele nemijlocite.

4.10 În partea introductivă se indică:

4.10.1 Denumirea și adresa obiectului (se indică denumirea completă a obiectului de construcție capitală și adresa poștală).

4.10.2 Date despre investitor (beneficiar) – se indică denumirea completă a persoanei juridice, adresa juridică și de domiciliu, funcția, numele, prenumele conducătorului organizației.

4.10.3 Date privind organizația generală de proiectare (se indică denumirea completă a persoanei juridice, adresa juridică și de domiciliu, funcția, numele, prenumele conducătorului organizației).

4.10.4 Temeiul pentru construcție (se indică rechizitele și denumirea completă a documentelor, eliberate de organele corespunzătoare a puterii executive, organele administrației publice locale).

4.10.5 Temeiul pentru elaborarea CTS (se indică fundamentarea pentru elaborarea CTS cu referință la documente normative și legislative).

4.10.6 Necesitatea elaborării CTS (se indică o fundamentare detaliată a necesității elaborării CTS: cauza care a servit pentru elaborarea acestora cu referințe la actele normative și legislative, precum și la documentele tehnico-normative).

În cazul în care, asupra obiectului de construcție capitală nu se referă documentele normative în vigoare, se face o referință la domeniul de aplicare a documentelor normative în vigoare cu enumerarea caracteristicilor obiectului de construcție capitală, care ies din domeniul de aplicare a acestora.

În cazul în care, documentele normative în vigoare se extind asupra obiectului de construcție capitală, dar nu conțin prevederile necesare față de obiectul de construcție capitală, se face enumerarea documentelor normative care lipsesc.

În cazul în care, se prevăd abateri de la documentele normative în vigoare, se fac referințe la punctele, de la care sunt prevăzute abateri și se prezintă informația textuală privind esența abaterilor

prevăzute. Se admite indicarea referințelor la punctele documentelor normative în paranteze, după informația textuală.

5 Modalitatea de elaborare a condițiilor tehnice speciale

5.1 Elaborarea CTS se efectuează în conformitate cu tema tehnică a beneficiarului, de către organizația de proiectare, cercetare sau o altă organizație (coordonând cu organul central de specialitate în domeniul construcțiilor al Republicii Moldova, respectând prevederile NCM A.01.03), care are potențial tehnico-științific și experiență aplicativă în domeniul corespunzător.

5.2 În tema tehnică trebuie indicată o fundamentare succintă a necesității de elaborare a CTS, date privind nivelul de responsabilitate și adoptare a valorii coeficientului privind siguranța obiectului, precum și alte cerințe, necesare pentru elaborarea CTS, inclusiv cerințele, legate de protecția împotriva incendiului și siguranța antiseismică.

5.3 Elaborării CTS trebuie să precedeze determinarea soluțiilor tehnice principiale a obiectului (inclusiv soluțiile constructive și de sistematizare spațială, elementele și materialele utilizate), precum și analiza bazei normative existente în raport cu obiectul concret, care servește ca bază pentru elaborarea prevederilor normative care lipsesc sau elaborarea normelor inexistente pe anumite direcții.

5.4 Soluțiile tehnice principiale pot fi determinate în raport cu întregul obiect, părți ale acestuia sau tipuri separate de construcții sau sisteme tehnice.

5.5 Prevederile CTS trebuie să se bazeze pe o experiență avansată și pe performanțele atinse ale științei naționale și străine, tehnicii și tehnologiei.

5.6 În cazul în care, anumite prevederi, stabilite în documentele tehnico-normative în vigoare în domeniul construcțiilor, se extind asupra unei producții concrete de proiectare pentru un obiect concret, atunci în CTS aceste prevederi nu se repetă, iar în compartimentele corespunzătoare ale CTS se fac referințe la documentele tehnico-normative date, în conformitate cu GOST 2.105.

5.7 CTS se elaborează, coordonează și se aprobă pînă la începutul elaborării documentației de proiect pentru obiectul de construcții.

6 Componenta și conținutul condițiilor tehnice speciale

6.1 CTS trebuie să conțină partea introductivă și următoarele capitole, întocmite în următoarea succesiune:

- cuprins;
- domeniu de aplicare;
- referințe normative;
- termeni și definiții (se indică termenii și definițiile, care nu sunt determinate prin actele normative și legislative și documentele normative în vigoare);
- destinația și caracteristica generală a obiectului CTS;
- elementele principale ale CTS, inclusiv însoțirea tehnico-științifică și monitoringul obiectului de construcții;
- anexele în copii a temei tehnice pentru elaborarea CTS, desenele;
- bibliografia.

6.2 Structura CTS trebuie să corespundă structurii documentelor tehnico-normative în vigoare (denumirile compartimentelor trebuie să corespundă denumirilor documentelor tehnico-normative sau capitolelor acestora, în domeniul în care se aduc cerințele normative).

Structura și conținutul elementelor CTS se determină de elaborator în conformitate cu tema tehnică pentru elaborarea CTS:

6.2.1 Principalele elemente ale CTS se notează în următoarea succesiune:

- cerințe tehnice speciale, care iau în considerare particularitățile obiectului CTS, care cuprind:
 - a) soluții arhitectural-urbanistice;

- b) fundații și părți subterane ale clădirii și/sau construcției; efectuarea prospecțiunilor tehnico-geologice, soluțiilor constructive a părții supraterane, inclusiv construcțiile sistemelor de fațadă, ținându-se cont de cerințele privind eficiența energetică;
- c) cerințe generale privind organizarea construcției și execuția lucrărilor.

- cerințe prezentate asigurării tehnice a obiectului CTS, care cuprind:

- a) cerințe față de protecția termică;
- b) cerințe față de apeduct, canalizare și evacuare a apelor;
- c) cerințe față de aprovizionarea cu căldură (inclusiv apă caldă), termoficare, ventilare, condiționare și aprovizionare cu agent frigorific;
- d) cerințe față de lifturi, evacuarea gunoiului și curățirea prafului;
- e) cerințe față de aprovizionarea cu energie electrică, dispozitive electrotehnice, iluminat electric;
- f) cerințe față de complexele automatizate, comunicații și informații.

- cerințe față de monitorizarea stării de tensiune și deformare a obiectului (elementelor) CTS, care cuprind:

- a) cerințe față de modelul general al sistemului de monitorizare;
- b) cerințe față de mijloacele tehnice ale monitorizării, configurația acestora și caracteristicile;
- c) cerințe față de modelul de dezvoltare a situațiilor (situație excepțională, care apare în procesul de construcție, aflate în zona de influență a construcției etc.);
- d) cerințe față de metodele de observare, prelucrarea datelor, analiza situației și prognozare.

- cerințe de prevenire a incendiului față de obiect CTS, care cuprind:

- a) prevederi generale și cerințe urbanistice;
- b) cerințe față de soluții de sistematizare spațială și constructive;
- c) cerințe față de materiale;
- d) cerințe față de sistemele ingineresti și instalații;
- e) cerințe față de căile de evacuare a persoanelor;
- f) cerințe față de protecția împotriva fumului;
- g) cerințe față de sistemul automat de semnalizare a incendiului;
- h) cerințe față de instalațiile automate de stingere a incendiului;
- i) cerințe față de apeductul pentru stingerea incendiului;
- k) cerințe față de sistemul de avertizare și dirijare a evacuării.

6.2.2 Principalele elemente ale CTS stabilesc:

- cerințe față de conținutul documentației de proiect, tehnologice și constructive pe următoarele elemente:
- parametrii principali și/sau dimensiunile;
- condiții tehnice;
- cerințe constructive;
- caracteristici fizico-chimice a produselor de construcții;
- cerințe de siguranță (a se vedea p. 5.2);
- cerințe a gradului de tehnicitate a soluțiilor de proiect;
- cerințe generale privind siguranța și securitatea, care iau în considerare prevederile igienico-sanitare, cerințe față de securitatea constructivă, împotriva incendiului, biologică, chimică, inclusiv protecția antitero a obiectului etc., care asigură un complex de măsuri privind securitatea în funcție de specificul obiectului;
- cerințe generale în domeniul mediului (ecologiei) și resurselor naturale;
- limite admisibile ale valorilor toleranțelor și abaterilor;
- limite admisibile ale nivelului de zgomot, vibrației;
- limite admisibile a acțiunilor exterioare;
- cerințe de estetică tehnică;
- reguli de execuție a desenelor (schemelor), de aplicare a inscripțiilor și dimensiunilor;
- alte cerințe tehnice unice și/sau norme industrial-tehnice cu destinație generală aplicabile pentru obiectul studiat.

6.2.3 La stabilirea în CTS a cerințelor constructive se prezintă posibilele soluții, care asigură o execuție eficientă a funcțiilor impuse obiectului, precum și raționalitatea soluțiilor arhitectural-urbanistice. Pornind de la particularitățile obiectului CTS se recomandă de stabilit:

- cerințele constructive prezentate construcțiilor portante ale fundației și carcasei obiectului;

- cerințe față de clasele utilizate de beton și armătură;
- cerințe față de modelele de calcul și recomandările privind calculele speciale (sarcini de vânt, acțiuni seismice și rezistența sistemului constructiv al clădirii la prăbușire progresivă);
- cerințe privind accesibilitatea la elemente separate de asigurare tehnică în timpul deservirii a utilajelor și reparația acestora fără demontarea lor.

6.2.4 La stabilirea în CTS a cerințelor de securitate se prezintă prevederile cantitative sub formă de valori concrete ale indicatorilor complecși de siguranță a obiectului CTS și/sau indicatori unitari de siguranță a funcționării, durabilității, capacității de a fi reparat și de mentinere, care caracterizează capacitatea obiectului CTS de ași îndeplini funcțiile sale cu eficiența preconizată, într-un interval dat de timp și posibilitatea de a o menține în condiții date de deservire tehnică, reparație și exploatare.

6.2.5 La stabilirea în CTS a gradului de tehnicitate a soluțiilor de proiect, se prezintă cerințe față de soluțiile spațial-constructive ale obiectului CTS, ce caracterizează conformitatea lor cu prevederile tehnologiei de construcții și exploatare.

6.2.6 La stabilirea în CTS a unor prevederi generale în domeniul protecției a mediului ambiant (ecologiei) și a resurselor naturale, se prezintă cerințe privind prevenirea și neadmiterea posibilității cauzării unor daune mediului ambiant la construcția și exploatarea obiectului CTS.

6.2.7 La stabilirea în CTS a prevederilor de estetică tehnică și ergonomie se prezintă cerințe, îndreptate spre asigurarea coordonării soluțiilor arhitectural-urbanistice și a caracteristicilor tehnice ale obiectului CTS cu parametrii fiziologici ai omului.

6.2.8 În elementul principal al CTS privind soluția constructivă a elementelor construcțiilor de fațade, ținându-se cont de cerințele față de eficiența energetică, trebuie reflectate prevederile:

- față de fundamentarea tehnică a construcției fațadelor;
- față de capacitatea portantă a elementelor de fixare a construcțiilor fațadelor pornind de la caracteristicile fizico-mecanice ale suportului construcțiilor (elementelor) portante sau de închidere ale obiectului CTS;
- față de caracteristicile termotehnice ale construcțiilor de închidere – impedanța de transfer a transmisiei de căldură (R_0), ținându-se cont de suprafața specifică a geamurilor și nivelului de înălțime a obiectului CTS;
- față de caracterul și valoarea sarcinilor de vânt și a celor statice, adoptate cu evidența componentei turbulente, determinată prin suflarea cu aer a machetei obiectului CTS în țeava aerodinamică sau prin metoda modelării matematice;
- privind durabilitatea elementelor și construcțiilor fațadelor, materialelor de finisare utilizate și acoperirilor cu lacuri și vopsele;
- privind rezistența la coroziune a elementelor portante și construcțiilor fațadelor pornind de la termenul de calcul al exploatării de minim 50 de ani;
- privind rezistența la oboseală a elementelor metalice și construcțiilor fațadelor cu evidența acțiunii sarcinilor impulsive de scurtă durată a vântului conform rezultatelor de modelare a acestora;
- privind măsurile de securitate a construcțiilor fațadelor;
- privind măsurile de securitate împotriva incendiilor a construcțiilor fațadelor;
- privind măsurile de monitorizare a construcțiilor fațadelor, inclusiv controlul instrumental și automatizat în procesul de construcție și exploatare, inclusiv cu termovizor;
- privind măsurile de exploatare a construcțiilor fațadelor, care includ asigurarea tehnică a capacității de reparație a sistemelor, curățării, spălării elementelor de închidere transparente;
- privind măsurile de acustică cu parametrii, ce caracterizează izolarea fonică internă și externă a construcțiilor fațadelor.

6.3 În elementul ITSO al obiectului CTS trebuie să fie reflectate volumul de lucrări privind ITSO ținându-se cont de clădirile și construcțiile, amplasate în zona de influență a șantierului de construcții și de siguranța construcțiilor proiectate.

6.4 La stabilirea în CTS a cerințelor față de modelul general al sistemului de monitorizare a obiectului CTS și complexul mijloacelor tehnice a monitorizării, configurarea acestora și caracteristici se prezintă prevederi față de:

- exactitate, autenticitate, operativitate, siguranță și confidențialitate a informației, obținută în urma monitorizării;

- asigurarea organizațională, de program, tehnică, matematică și lingvistică a sistemului de monitorizare;
- determinarea parametrilor controlați ai monitorizării în timp real, ținându-se cont de modelul general ales al sistemului de monitorizare, complexului de mijloace tehnice, configurația și caracteristicile acestora, indicate în specificațiile tehnice privind componentele sistemului de monitorizare;
- determinarea abaterilor parametrilor controlați ai monitorizării de la valorile normative, stabilite în CTS și normele în vigoare, capabili la faza incipientă să ducă la apariția situației excepționale;
- nivelul de automatizare, ce corespunde modelului ales de dezvoltare a situației;
- capacitatea privind înștiințarea despre apariția situației excepționale a specialiștilor corespunzători, responsabili pentru securitatea obiectului CTS și necesitatea de acțiuni privind evacuarea;
- capacitatea privind documentarea automată și înregistrarea situațiilor excepționale;
- sistemul modular, a capacității extinderii ulterioare (pe puncte ale monitorizării, funcțiilor sistemului etc.) și integrarea cu alte sisteme ale monitorizării.

La stabilirea în CTS a cerințelor față de modelul de dezvoltare a situațiilor se prezintă:

- descrierea generală a situațiilor în funcție de procesul de manifestare a acestuia;
- complexul de caracteristici, parametri măsurabili de intrare a stării clădirii, construcției și mediului ambiant, care permit identificarea situației în general și etapele separate de dezvoltare a acesteia;
- criteriile de adoptare a soluțiilor.

La stabilirea în CTS a cerințelor față de metodele de observare, prelucrarea datelor, analiza situațiilor și prognozarea, se prezintă următoarele:

- lista datelor inițiale pentru monitorizare;
- reguli de evaluare a reprezentării datelor inițiale;
- descrierea proceselor observate, fenomenelor, lista parametrilor observați, adoptate în calitate de normative, admisibile și critice;
- regimul de monitorizare (continuu sau periodic);
- exactitatea măsurărilor parametrilor controlați;
- reguli (algoritm) de prelucrare a rezultatelor de monitorizare și forma de prezentare a acestora;
- lista datelor de ieșire.

6.5 În calitate de anexă normativă la CTS este evaluarea de calcul a siguranței de evacuare a persoanelor la apariția situației excepționale.

6.6 În CTS nu se examinează: măsurile igienico-sanitare, ecologice și altele, necesitatea cărora este condiționată și regulile de elaborare a cărora sunt determinate prin reglementările tehnice corespunzătoare, alte documente normative tehnice, utilizate în calitate de bază de fundamentare la evaluarea și confirmarea conformității construcției și elementelor acesteia, cerințelor stabilite de siguranță.

7 Alcătuirea, expunerea și regulile de întocmire ale condițiilor tehnice speciale

7.1 Textul CTS în conformitate cu cerințele GOST 2.114 trebuie să fie succint, exact, care nu permite diverse interpretări, să aibă o consecutivitate logică și suficient pentru utilizare în conformitate cu domeniul declarat de aplicare.

La expunerea cerințelor obligatorii în textul CTS trebuie utilizate cuvintele: "trebuie", "urmează", "este necesar" etc., conform prevederilor NCM A.01.04.

7.2 În CTS se utilizează termeni și definiții, notări și abrevieri, unități ale mărimilor, stabilite prin documente normative în vigoare. În cazuri excepționale se admite utilizarea unor termeni și definiții suplimentari, care nu au fost stabilite prin norme.

7.3 Expunerea și întocmirea CTS se efectuează în conformitate cu prevederile suplimentare, prezentate în anexa C la prezentul document normativ și prevederile documentelor normative în vigoare.

7.4 Prima pagină de titlu (copertai) se întocmește în conformitate cu anexa A, a doua pagină (după pagina de titlu) – lista executanților se întocmește în conformitate cu anexa B.

8 Modalitatea de examinare, coordonare și aprobare a condițiilor tehnice speciale

8.1 Coordonarea CTS se face de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul afacerilor interne în cadrul competenței organizațiilor coordonatoare.

Coordonarea cu organul supravegherii de stat menționat și alte organizații interesate, se realizează în cazul prevederilor în CTS a cerințelor, care țin de competența acestor organizații.

După coordonarea CTS cu organele supravegherii de stat și alte organizații interesate CTS se coordonează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul afacerilor interne și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor al Republicii Moldova.

8.2 Pentru examinarea problemei privind CTS, beneficiarul trimite în organizațiile de coordonare următoarele documente:

- scrisoare de însoțire pe numele organizației coordonatoare, semnată de conducătorul Beneficiarului și avizată cu ștampila Beneficiarului;
- proiectul CTS în trei exemplare, cusut, numerotat și semnat de conducătorul elaboratorului, cu anexarea materialului grafic;
- copia temei tehnice pentru elaborarea CTS.

8.3 Hotărârea privind coordonarea CTS sau refuzul de coordonare a acestora se ia de conducătorul organizației coordonatoare timp de 30 zile calendaristice din ziua intrării CTS în organizația coordonatoare.

8.4 În cazul în care în organizația coordonatoare documentația este transmisă cu nerespectarea prevederilor din p.p. 8.1, 8.2, aceasta se returnează solicitantului fără examinarea în esență a acesteia, timp de 10 zile calendaristice din data depunerii în organizația coordonatoare.

8.5 Coordonarea CTS se confirmă prin semnătura conducătorului organizației coordonatoare pe foaia de titlu sub parafa "Coordonat".

Se admite efectuarea coordonării CTS prin scrisoare. În acest caz se indică datele scrisorii sub parafa "Coordonat".

Nu se admite înscrierea "Coordonat cu obiecții".

8.6 În cazul obiecțiilor organizației coordonatoare proiectul CTS și scrisoarea organizației coordonatoare se trimite elaboratorului pentru examinare și ulterioara îmbunătățire a CTS. Proiectul CTS perfecționat se trimite repetat pentru coordonare, conform prevederilor p. 8.1.

8.7 Aprobarea CTS se confirmă prin semnătură pe foaia de titlu sub parafa "Aprob". Beneficiarul deține originalul CTS.

8.8 Semnăturile de aprobare și coordonare trebuie confirmate cu ștampilele organizațiilor corespunzătoare.

8.9 Termenul de valabilitate al CTS, care conține cerințe numai față de proiectarea și construcția obiectului CTS, se stabilește pe perioada de construcție a obiectului. Termenul de valabilitate al CTS, în care sunt cuprinse, inclusiv, cerințe de exploatare a obiectului CTS, se stabilește pe toată perioada de exploatare a obiectului CTS.

8.10 Modalitatea de asigurare a utilizatorilor cu CTS se stabilește de beneficiar prin coordonarea cu elaboratorul.

8.11 În caz de necesitate în CTS pot fi introduse modificări. Necesitatea de introducere a modificărilor, beneficiarul o comunică elaboratorului în formă scrisă. Procedura de elaborare, coordonare și

aprobare a modificărilor în CTS este similară procedurii de elaborare, coordonare și aprobare a CTS inițiale.

Dacă modificările propuse în CTS nu țin de competența organizațiilor coordonatoare, acestea sunt aprobate de conducătorul beneficiarului sau persoana, care execută funcțiile acestuia. În cazul în care, modificările țin de competența organizațiilor coordonatoare, procedura de aprobare a modificărilor este similară procedurii de aprobare a CTS inițiale. Nu se admite introducerea modificărilor în CTS după începerea lucrărilor de construcții-montaj privind realizarea compartimentelor corespunzătoare a proiectului.

8.12 Modificările în CTS se introduc prin înlocuirea unor foi separate și introducerea unor foi suplimentare sau excluderea foilor. Nu se admite introducerea modificărilor în foaia de titlu a CTS.

8.13 CTS aprobate în conformitate cu cerințele prezentului document normativ, se supun procedurii de păstrare în arhivă și evidenței în registru corespunzător, care se păstrează în permanență în direcția reglementări tehnico-economice a organului central de specialitate în domeniul construcțiilor al Republicii Moldova, avînd funcția de înregistrare a recomandărilor și care fac înscrierea informațiilor necesare.

8.14 Registrul se întocmește pe suport de hîrtie și purtător electronic prin introducerea în registru a înscrierilor. La necorespunderea acestora, prioritate au înscrierile pe suport de hîrtie.

8.15 Pentru evidența CTS în registru, beneficiarul transmite în organizația, autorizată să țină registrul, cererea privind introducerea CTS în registru, un exemplar de CTS în registru, un exemplar de CTS pentru păstrarea în registru și două foi de titlu de CTS pentru aplicarea notării "CTS" și data introducerii în vigoare a CTS, coordonate în modul stabilit, CTS cu notarea aplicată se păstrează în mod similar modului de păstrare a documentației de proiect.

8.16 Înscrierea de înregistrare în mod obligatoriu trebuie să conțină următoarele informații:

- numărul de înregistrare și data înscrierii în registru a datelor despre CTS;
- denumirea și notarea CTS;
- date despre beneficiar (denumire, forma juridică, adresa, date despre conducător - nume, prenume, date bancare);
- alte informații, necesară pentru asigurarea evidenței CTS în registru.

8.17 Data intrării în vigoare a CTS se consideră data înregistrării acestora în registru.

8.18 După înregistrarea CTS în registru, organizațiilor coordonatoare se transmite un exemplar de CTS.

8.19 Interpretări oficiale privind aplicarea și conținutul unor prevederi separate din CTS se oferă în modul stabilit de elaborator.

Anexa A
(normativă)

Forma foii de titlu (coperta) CTS

denumirea organizației – deținătorului condițiilor tehnice speciale

<p>COORDONAT organul central de specialitate în domeniul construcțiilor al Republicii Moldova</p> <hr/> <p style="text-align: center;">funcția</p> <p>L.S. _____ semnătura nume, prenume</p> <p>« _____ » _____ 20 ____</p>	<p>APROB Conducător _____</p> <hr/> <p style="text-align: center;">denumirea organizației – deținătoare a originalului</p> <p>L.S. _____ semnătură nume, prenume</p> <p>« _____ » _____ 20 ____</p>
---	---

Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul afacerilor interne

funcția

L.S. _____
semnătura nume, prenume

« _____ » _____ 20 ____

denumirea condițiilor tehnice speciale

CTS _____ 20 ____
număr de înregistrare, alocat în registru

data aplicării

<p>COORDONAT</p> <hr/> <p style="text-align: center;">denumirea organizațiilor coordonatoare</p> <hr/> <p style="text-align: center;">sau organelor supravegherii de stat</p> <p>L.S. _____ semnătura nume, prenume</p> <p>« _____ » _____ 20 ____</p>	<p>ELABORAT</p> <p>Conducător _____</p> <hr/> <p style="text-align: center;">denumire organizației elaboratoare</p> <p>L.S. _____ semnătură nume, prenume</p> <p>« _____ » _____ 20 ____</p>
--	--

orașul în care se află organizația – deținătoare a originalului

Anexa B
(normativă)

Forma listei executanților CTS

Lista executanților CTS

Conducătorul elaborării

_____	_____	_____
funcția	semnătura	nume, prenume

Executanți:

_____	_____	_____
funcția	semnătura	nume, prenume

_____	_____	_____
funcția	semnătura	nume, prenume

Coexecutanți (dacă există)

denumirea organizației coexecutante

Conducătorul elaborării

_____	_____	_____
funcția	semnătura	nume, prenume

Executanți

_____	_____	_____
funcția	semnătura	nume, prenume

_____	_____	_____
funcția	semnătura	nume, prenume

Anexa C (informativă)

Ceriințe privind expunerea și întocmirea textului CTS

C.1 Materialul scris al CTS se recomandă a fi întocmit utilizând fontul Times New Roman, mărimea 14 sau fontul Arial de mărimea 12, interval Single pe foi standard de format A4 (210×297 mm), schemele, desenele și tabelele, care ilustrează prevederi speciale a CTS pe coli de hîrtie conform GOST 2.301.

C.2 Dimensiunile cîmpurilor a fiecărei foi a documentului trebuie să fie: stînga – 30 mm; dreapta – 15 mm, sus-jos – 20 mm, aliniere text – Justified. Primul alineat al textului se începe de la 1,25 cm stînga de la limita cîmpului a textului documentului.

C.3 Numerotarea paginilor CTS trebuie să fie curentă, cu cifre arabe (în partea de jos-dreapta), cu excepția foii de titlu.

C.4 CTS se vor tipări pe o singură parte a foii.

C.5 Textul CTS trebuie întocmit în capitole în conformitate cu pct. 6.1 al prezentului normativ. Capitolele vor avea numere de ordine, notate cu cifre arabe.

C.6 Capitolele pot avea subcapitole, care se numerează cu cifre arabe în limita capitolului. Numărul subcapitolului constă din numărul capitolului și subcapitolului, separați cu punct.

C.7 Capitolele și subcapitolele pot fi constituite din puncte, numerotate corespunzător în limita capitolului sau subcapitolului. În primul caz numărul punctului constă din numărul subcapitolului și numărul punctului, în al doilea – numărul capitolului, subcapitolului și numărul punctului, separați cu punct.

C.8 Punctele, în caz de necesitate, pot fi împărțite în subpuncte, care trebuie numerotate în limita punctului.

La sfîrșitul numerelor capitolului, subcapitolului, punctului, subpunctului nu se pune punct.

C.9 În conținutul punctelor sau subpunctelor pot fi prezentate enumerări. Fiecare poziție de enumerare începe dintr-un rînd nou cu alineat. În fața poziției se pune o cratimă (liniuță) sau în cazul necesității trimiterii în text la o poziție – literă mică, după care se pune paranteză. La o detaliere ulterioară a enumerărilor trebuie utilizate cifre arabe, după care se pune paranteză, iar notarea pozițiilor se face din alineat.

Exemplu:

- a) _____
- b) _____
- 1) _____
- 2) _____
- c) _____

C.10 Capitolele (subcapitolele) trebuie să aibă titlu, care reprezintă succint conținutul capitolelor (subcapitolelor).

C.11 Fiecare titlu se înscrie din alineat. Titlul se scrie cu litere mici, în afara de prima literă. La sfîrșitul titlului nu se pune punct. Dacă titlul este compus din două propoziții, atunci acestea se separă prin punct. Nu se admit treceri dintr-un rînd în altul prin liniuță a titlurilor. Distanța dintre titlu și text, dintre titlu și subtitlu se adoptă fiind egală cu un interval.

C.12 Textul CTS trebuie să fie cît mai succint, clar și să nu permită diferite interpretări. În text se vor utiliza termeni tehnico-științifici, noțiuni și notări, stabilite prin documente corespunzătoare (regulamente, standarde etc.), iar în lipsa acestora, prin expresii stabilite uzual în literatura tehnico-științifică.

C.13 Nu se permite utilizarea în textul CTS:

- a unor construcții variate de vorbire, noțiunilor tehnice specifice, jargoanelor profesionale;
- a sinonimelor pentru aceeași noțiune, a cuvintelor și termenilor împrumutați din limbi străine la existența în limba română a cuvintelor și termenilor echivalente;
- formarea arbitrară a cuvintelor și abrevierilor, precum și a cuvintelor și termenilor împrumutați din limbi străine la existența în limba română a cuvintelor și termenilor echivalente, conform prevederilor NCM A.01.04;
- formarea arbitrară a cuvintelor și abrevierilor, în afară de cele stabilite de regulile ortografice ale limbii române și standardele corespunzătoare;
- reducerea notării unităților de măsură, dacă acestea se utilizează fără cifre (excepție făcând capurile de tabele și descifrarea notărilor de formule);
- semnul matematic (-) în fața unui număr negativ cu excepția formulelor - trebuie scris cuvântul "minus";
- semnul «Ø» pentru notarea diametrului, trebuie scris cuvântul "diametru";
- utilizarea fără valori numerice a semnelor matematice (>), (<), (=) etc., precum și (Nr.), (%);
- a trimiterilor în cerințele normative la desene, axe, numere de încăperi din memoriu etc.;
- a trimiterilor la denumirea unor organizații, mărci de materiale utilizate și producătorii acestora.

C.14 Abrevierile, figurile sau semnele trebuie să corespundă celor adoptate în legislația și standardele naționale în vigoare. În text, înainte de notarea parametrului, trebuie dată noțiunea acestuia, de exemplu "rezistență provizorie de rupere la tracțiune".

C.15 În CTS trebuie utilizate unități standardizate a mărimilor fizice, denumirile acestora și notările, conform GOST 8.417.

C.16 Concomitent cu unitățile din sistemul SI, în caz de necesitate, în paranteze se indică unitățile sistemelor utilizate anterior, acceptate spre aplicare.
Nu se admite aplicarea în același document a diferitor sisteme de mărimi fizice.

C.17 Valorile numerice ale mărimilor cu notarea unităților de măsură sau unităților numerice trebuie scrise prin cifre, iar numerele fără notarea unităților de măsură sau unităților numerice de la unu pînă la nouă – prin cuvinte.

Exemple:

1. De efectuat verificarea a cinci conducte, fiecare cu lungimea de 5 m.
2. De prelevat 15 conducte pentru verificarea la presiune.

C.18 Dacă în textul documentului se prezintă un diapazon de valori numerice ale mărimilor fizice, exprimate în aceeași unitate de mărime fizică, atunci notarea unității de mărime fizică se indică după ultima valoare numerică a diapazonului.

Exemple:

- 1) de la 1 pînă la 5 mm;
- 2) de la 10 pînă la 100 kg;
- 3) de la plus 10 pînă la minus 40 °C;
- 4) de la 10 pînă la 30 buc.

C.19 Nu se admite separarea unității de mărime fizică de valoarea numerică (trecerea acestora în diferite rînduri sau pagini), în afară de unitățile de mărimi fizice, aflate în tabel.

C.20 Prezentînd valori mai mari sau mai mici ai mărimilor trebuie utilizate expresiile "trebuie să fie sub (peste)".

C.21 Prezentînd valori admisibile ale abaterilor de la normele, cerințele indicate trebuie utilizată expresia "nu trebuie să fie peste (sub)".

Exemplu:

"Înălțimea în lumină a ieșirilor de evacuare trebuie să fie peste 1,9 m".

C.22 Valorile numerice ale mărimilor din text trebuie indicate cu un grad de exactitate, care este necesar pentru asigurarea caracteristicilor cerute, în acest caz în șirul de mărimi trebuie uniformizate numerele semnelor după virgulă.

C.23 Numerele fracționare trebuie prezentate sub formă de fracții zecimale, cu excepția dimensiunilor în țoli, care trebuie notate cu o linie oblică de fracție - 1/2 : 1/4.
În cazul imposibilității utilizării a fracțiilor zecimale, se admite înscrierea valorilor numerice sub formă de fracție simplă într-un rând, prin linie de fracție oblică, de exemplu 5/32; (50A – 4C)/40B.

C.24 În cazul necesității de prezentare a unor explicații sau a unor informații la conținutul textului sau tabelelor pot fi făcute note. Notele nu vor conține cerințe.

C.25 Notele se trec după materialul textului. Notele la tabele se trec în interiorul acestora. Fiecare notă se scrie din alineat cu literă majusculă. Dacă este o singură notă, atunci aceasta nu se numerotează. După cuvântul "Notă" se pune o liniuță, după care cu litera majusculă se înscrie textul notei.

Dacă sunt mai multe note, acestea se numerotează cu cifre arabe. După numărul notei nu se pune punct.

Exemple:

Notă - _____

Note:

1 _____

2 _____

Notele la tabele se introduc în ultimul rând al acestora.

C.26 Cerințe prezentate formulelor:

C.26.1 Se recomandă ca fiecare formulă din text să fie înscrisă din rând nou. În formule, în calitate de simboluri trebuie adoptate notările, stabilite prin documente normative corespunzătoare. Notele privind simbolurile și coeficienții numerici, din formulă, dacă acestea nu au fost explicate anterior, se prezintă imediat sub formulă.

C.26.2 Explicarea fiecărui simbol trebuie prezentată din rând nou, în acea consecutivitate în care simbolurile sunt date în formulă. Primul rând al explicării trebuie să se înceapă cu expresia "în care" fără a pune două puncte după aceasta.

Exemplu:

Densitatea fiecărei probe ρ , kg/m³, trebuie calculată cu formula:

$$\rho = m/v,$$

în care m – masa probei, kg;
 v – volumul probei, m³.

C.26.3 Formulele, care urmează una după alta nefiind separate prin text, se separă prin virgulă. Trecerea formulelor dintr-un rând în altul trebuie făcută prin semnele operațiilor efectuate, care se repetă la începutul rândului. La trecerea formulei prin semnul înmulțire, trebuie utilizat semnul "x".

C.26.4 Toate formulele, cu excepția anexelor, trebuie numerotate succesiv prin cifre arabe, care se trec la nivelul formulelor în partea dreaptă, în paranteze rotunde. Dacă este o singură formulă, aceasta de asemenea se numerotează.

C.26.5 Trimiterile în text la numărul de ordine al formulei se dau în paranteze.

Exemplu:

În formula (1).

C.26.6 Formulele din anexe se vor numerota prin cifre arabe în limita fiecărei anexe. Numărul formulei este compus din notarea anexei și numărul de ordine al formulei, separate prin punct.

Exemplu:

(A.3).

C.27 Se admite numerotarea formulelor în limita capitolului. În acest caz, numărul este compus din numărul capitolului și numărul de ordine al formulei, separate prin punct:

C.27.1 Valorile numerice, pentru un aspect mai bun și comoditatea de comparație ai indicatorilor, trebuie introduse în tabele. Tabelul trebuie prezentat după prima mențiune a acestuia în text sau prezentat în anexă. Se admite amplasarea tabelului pe foaia orientată orizontal (landscape).

C.27.2 Tabelele, în afară de cele din anexe, se numerotează cu cifre arabe în limita memoriului scris. Tabelele din anexe se numerotează în limitele acestora cu adăugarea în fața numărului de tabel a notării anexe, de exemplu "Tabelul A1". Dacă în text sau anexă este o singură formulă, aceasta de asemenea se numerotează. În text se vor face trimiteri la toate tabelele existente, scriind cuvântul "Tabel" indicând numărul de ordine al acestuia. Denumirea tabelului trebuie să reprezinte conținutul acestuia, să fie succintă și exactă.

C.27.3 Se admite numerotarea tabelelor în limita capitolului. În acest caz, numărul tabelului, va fi compus din numărul capitolului și numărul de ordine al tabelului, separate prin punct.

C.27.4 Titlurile coloanelor și rândurilor trebuie scrise cu literă majusculă, iar subtitlurile – cu litere mici, dacă acestea constituie o propoziție cu titlul. La sfârșitul titlurilor și subtitlurilor nu se pune punct. Titlurile și subtitlurile coloanelor se indică numai o singură dată. Nu se admite separarea titlurilor și subtitlurilor de coloane de cele laterale prin linii diagonale.

Pentru reducerea textului de titlu și subtitlului coloanelor, unele noțiuni pot fi înlocuite prin notarea cu litere, dacă acestea sunt explicate în text sau prezentate în figuri, de exemplu H – înălțime, L – lungime etc. Titlurile coloanelor pot fi înscrise perpendicular rîndurilor.

C.27.5 Se admite, în caz de necesitate, separarea tabelelor amplasându-le unul sub altul sau alăturat, sau pe altă pagină, repetînd de fiecare dată capul tabelului și notările laterale.

Se admite înlocuirea capului de tabel sau notărilor laterale, corespunzător cu numerele de coloane sau rînduri. Coloanele și rîndurile se numerotează cu cifre arabe. Cuvîntul "Tabel", numărul de ordine al acestuia și denumirea se indică o singură dată deasupra primei părți ai tabelului, în partea stîngă. Deasupra celorlalte părți ai tabelului se scrie "continuarea tabelului" și numărul acestuia. Tabelele cu un număr mic de coloane poate fi separat în cîteva părți, acestea fiind situate pe aceeași pagină. În acest caz, părțile tabelului, se separă prin linie dublă sau o linie cu grosimea "2,25 pt".

Exemplu:

Tabelul 2

Diametrul tije elementelor de fixare, mm	Greutatea 1000 buc. Șaibe de oțel, kg	Diametrul tije elementelor de fixare, mm	Greutatea 1000 buc. Șaibe de oțel, kg
1.1	0,045	2,0	0,192
1.2	0,043	2,5	0,350
1.4	0,111	3,0	0,553

Capul tabelului se repetă în fiecare parte a tabelului. Coloana "Nr. de ordine" nu se include în tabel. În cazul necesității de numerotare a pozițiilor, parametrilor sau altor date, numerele de ordine se vor indica în partea stîngă-laterală a tabelului, înaintea denumirilor.

C.27.6 Înaintea valorilor numerice ale mărimilor notărilor de mărci, tipuri etc. numărul de ordine nu se pune.

C.27.7 Dacă toți indicatorii din coloanele tabelului, sunt exprimate în aceeași unitate de măsură, atunci notarea acestuia trebuie amplasată deasupra tabelului în partea dreaptă, iar în cazul separării tabelului în cîteva părți – deasupra fiecărei părți ai tabelului.

C.27.8 Dacă în majoritatea coloanelor tabelului sunt prezentați indicatori, exprimați în aceleași unități de măsură, dar există coloane cu indicatori exprimați în alte unități de măsură, atunci deasupra tabelului trebuie scrisă denumirea unităților de măsură predominante, de exemplu "Dimensiuni în metri", iar în subtitlurile resturilor de coloane se prezintă denumirea altor unități de măsură. Notarea unității de măsură, comună pentru toate datele dintr-un rînd, trebuie indicată după denumirea din rînd.

C.27.9 Textul, care se repetă în rîndurile aceleiași coloane, compus din cuvinte unitare, se notează prin ghilimele. Dacă textul care se repetă este compus din două sau mai multe cuvinte, atunci la prima repetare acesta se înlocuiește prin expresia "idem", iar în continuare prin ghilimele. Nu se admite înlocuirea prin ghilimele a cifrelor, semnelor matematice, formulelor etc., care se repetă.

Traducerea autentică a prezentului document normativ în limba rusă

Начало перевода

1 Область применения

1.1 Настоящий нормативный документ разработан в соответствии с положениями NCM A.07.02 и устанавливает порядок разработки, состав и содержание, согласование и утверждение специальных технических условий (далее – СТУ) на проектирование конкретного объекта капитального строительства.

1.2 Требования настоящего нормативного документа являются обязательными для всех субъектов технического нормирования (включая совместные предприятия с участием зарубежных партнеров, зарубежных юридические и физические лица) при разработке СТУ на проектирование конкретного объекта капитального строительства.

2 Нормативные ссылки

В настоящем нормативном документе использованы ссылки на следующие документы:

NCM A.07.02 – 2012	Procedura de elaborare, avizare, aprobare și conținutul – cadru al documentației de proiect pentru construcții – cerințe și prevederi principale
GOST 2.105 - 95	ЕСКД Общие требования к текстовым материалам
GOST 2.114 - 95	ЕСКД Технические условия
GOST 2.301 - 68	ЕСКД Форматы
GOST 8.417-81	Государственная система обеспечения единства измерений. Единицы физических величин

3 Термины и определения

3.1 Специальные технические условия (СТУ) – нормативный документ, содержащий дополнительные требования к объекту капитального строительства по надежности и безопасности, если при разработке проектной документации на него таковые требования в действующих нормативных документах не установлены или эти требования не достаточны. СТУ отражают особенности требований к инженерным изысканиям, проектированию, строительству, эксплуатации, а также ликвидации (сносу) объекта.

3.2 Сооружение – результат строительства, представляющий собой объемную, плоскостную или линейную строительную систему, имеющую наземную, надземную и (или) подземную части, состоящую из несущих, а в отдельных случаях и ограждающих строительных конструкций и предназначенную для выполнения производственных процессов различного вида, хранения продукции, временного пребывания людей, перемещения людей и грузов.

3.3 Здание – результат строительства, представляющий собой объемную строительную систему, имеющую надземную и/или подземную части, включающую в себя помещения, сети инженерно-технического обеспечения и предназначенную для проживания и/или деятельности людей, размещения производства, хранения продукции или содержания животных.

3.4 Проектная документация – утвержденные в установленном порядке текстовые и графические материалы, которыми определяются градостроительные, конструктивные, технические, технологические решения, а также сметы объекта строительства.

3.5 Научно-техническое сопровождение строительного объекта (НТСС) - комплекс мероприятий (в том числе геотехнический мониторинг, мониторинг состояния несущих строительных конструкций и фасадных систем, необходимые испытания конструкции и материалов, аэродинамические испытания и др.), выполняемых для обеспечения качества и безопасности при строительстве и последующей эксплуатации объекта капитального строительства.

3.6 Мониторинг технический строительного объекта (непрерывный или периодический) - систематическое наблюдение за процессом строительства и эксплуатацией объекта, а также за окружающей застройкой в зоне строительства (за деформацией конструкций или всего объекта в целом, состоянием грунтов, оснований и др.), с целью своевременного выявления фактических изменений, предупреждения негативных процессов и устранения их последствий.

3.7 Строительный объект – здание и/или сооружение различного назначения и их конструктивные элементы.

3.8 Прогрессирующее (лавинообразное) обрушение – последовательное (цепное) разрушение несущих строительных конструкций, приводящее к обрушению всего здания (сооружения) или его частей вследствие начального локального повреждения.

4 Общие положения

4.1 СТУ, разработанные в соответствии с требованиями настоящего нормативного документа, после их согласования с центральным отраслевым органом в области строительства Республики Молдова и утверждения заказчиком – застройщиком, являются нормативно – техническими документами для подготовки (разработки) проектной документации, проведения инженерных изысканий, строительства и эксплуатации, на конкретный объект капитального строительства.

Указанные СТУ являются составной частью проектной документации на конкретный объект.

4.2 Основой для подготовки (разработки) СТУ является утвержденное инвестором или заказчиком – застройщиком и заверенное печатью техническое задание, учитывающее особенности конкретного объекта (см.ниже п.5.1).

4.3 СТУ вступают в законную силу после соответствующего согласования и регистрации в центральном отраслевым органе в области строительства Республики Молдова.

4.4 Генеральный проектировщик (определяется по согласованию с центральным отраслевым органом в области строительства Республики Молдова) осуществляет разработку проектной документации на строительство конкретного объекта в соответствии с требованиями, содержащимися в нормативно – технических документах и СТУ.

Проектные решения должны учитывать все влияющие на них факторы, в т.ч. такие как планируемые расширения и стадии строительства, изменения окружающей застройки, способы производства работ и т.п.

4.5 Если проектные значения и характеристики здания или сооружения, а также мероприятия по его безопасности (в том числе компенсирующие мероприятия) в соответствии с СТУ должны быть обоснованы на стадии разработки проектной документации, то необходимо указать способ обоснования, а также критерии соответствия требованиям безопасности.

Соответствие проектных значений и характеристик здания или сооружения требованиям безопасности и надежности, а также проектируемые мероприятия по обеспечению его безопасности должны быть обоснованы одним или несколькими следующими способами:

- результаты исследований;
- расчеты и/или испытания, выполненные по сертифицированным или апробированным иным способом методикам;
- моделирование сценариев возникновения опасных природных процессов и явлений и/или техногенных воздействий, в том числе при неблагоприятном сочетании опасных природных процессов и явлений и/или техногенных воздействий;

- оценка риска возникновения опасных природных процессов и явлений и/или техногенных воздействий.

Критерием соответствия является получение результатов исследований, удовлетворяющих заложенным в СТУ требованиям.

Вышеуказанные обоснования, в том числе при оценке риска, могут применяться для обоснования только для тех значений и характеристик здания или сооружения, которые используются в методике расчета или испытания.

4.6 Заказчик (инвестор) несет ответственность за:

- достоверность сведений, содержащихся в документации, представленной в качестве исходной информации для разработки СТУ, в том числе градостроительный информационный (предварительный) сертификат;

- соблюдение положений и требований, содержащихся в СТУ.

4.7 Контроль за соблюдением положений и требований, содержащихся в СТУ, при проектировании, строительстве и эксплуатации сооружения осуществляется в установленном порядке.

4.8 Отдельные положения, содержащиеся в нормативных документах зарубежных стран, допускается включать в состав СТУ при условии, что они не ослабляют требования к надежности и безопасности для подобных объектов, установленные нормативными правовыми актами и нормативными документами Республики Молдова.

4.9 В СТУ не включаются положения, содержащиеся в действующих нормативных технических документах, в том числе формулы расчета в другом построении, а также непосредственно расчеты.

4.10 В вводной части указывается:

4.10.1 Наименование и адрес объекта (указывается полное наименование объекта капитального строительства и почтовый адрес).

4.10.2 Сведения об инвесторе (заказчике) - указывается полное наименование юридического лица, юридический и фактический адрес, должность, фамилия, имя руководителя организации.

4.10.3 Сведения о генеральной проектной организации (указывается полное наименование юридического лица, юридический и фактический адрес, должность, фамилия, имя руководителя организации).

4.10.4 Сведения о разработчике СТУ (указывается полное наименование юридического лица, юридический и фактический адрес, должность, фамилия, имя руководителя организации).

4.10.5 Основания для строительства (указываются реквизиты и полное наименование документов, выданных соответствующими органами исполнительной власти, органами местного самоуправления).

4.10.6 Основание для разработки СТУ (указывается основание для разработки СТУ со ссылкой на нормативные правовые акты).

4.10.7 Необходимость разработки СТУ (указывается детальное обоснование необходимости разработки СТУ: что послужило причиной их разработки со ссылкой на нормативные правовые акты и нормативно-технические документы).

В случае, если на объект капитального строительства не распространяются действующие нормативные документы, приводится ссылка на область применения действующих нор-

мативных документов с перечислением характеристик объекта капитального строительства, выходящих за область их применения.

В случае, если действующие нормативные документы распространяются на объект капитального строительства, но не содержат необходимых требований применительно к объекту капитального строительства, приводится перечисление отсутствующих нормативных требований.

В случае, если предусматриваются отступления от действующих нормативных документов, приводятся ссылки на пункты, от которых предусматриваются отступления и приводится текстовая информация о сути предусматриваемых отступлений. Ссылки на пункты нормативных документов допускается указывать в скобках после текстовой информации.

5 Порядок разработки специальных технических условий

5.1 Разработка СТУ проводится в соответствии с техническим заданием заказчика - застройщика проектной, научно-исследовательской или другой организации (по согласованию с центральным отраслевым органом в области строительства Республики Молдова, соблюдая положения NCM A.01.03), обладающей научно-техническим потенциалом и опытом практической работы в соответствующей области.

5.2 В техническом задании должны быть приведены краткое обоснование необходимости разработки СТУ, данные об уровне ответственности и принятии значения коэффициента по надежности объекта, а также другие требования, необходимые для разработки СТУ, в том числе требования, связанные с пожарной и сейсмической безопасностью.

5.3 Разработке СТУ должно предшествовать определение принципиальных технических решений объекта (в том числе объемно-планировочные и конструктивные решения, применяемые материалы и изделия), а также анализ имеющейся нормативной базы в отношении конкретного объекта, который служит основой для выработки недостающих нормативных положений или разработки отсутствующих норм по определенным направлениям.

5.4 Принципиальные технические решения могут быть определены к объекту в целом, его частям или отдельным видам конструкций или инженерных систем.

5.5 Требования СТУ должны основываться на передовом опыте и на современных достижениях отечественной и зарубежной науки, техники и технологии.

5.6 Если отдельные требования, установленные в действующих нормативно - технических документах в области строительства, распространяются на конкретную проектную продукцию для конкретного объекта, то в СТУ эти требования не повторяют, а в соответствующих разделах СТУ даются ссылки на данные нормативно – технические документы в соответствии с GOST 2.105.

5.7 СТУ разрабатывают, согласовывают и утверждают до начала разработки проектной документации на строительство объекта.

6 Состав и содержание специальных технических условий

6.1 СТУ должны содержать вводную часть и следующие разделы, расположенные в последовательности:

- содержание;
- область применения;
- нормативные ссылки;

- термины и определения (указываются термины и определения, которые не определены действующими нормативными правовыми актами и нормативными документами);
- назначения и общая характеристика объекта СТУ;
- основные элементы СТУ, включая научно-техническое сопровождение и технический мониторинг объекта строительства;
- приложения-копии технического задания на разработку СТУ, чертежи;
- библиография.

6.2 Структура СТУ должна соответствовать структуре действующих технических нормативных документов (наименования разделов должны соответствовать наименованиям технических нормативных документов или их разделам, в области которых приводятся нормативные требования).

Структуру и содержание элементов СТУ определяет разработчик в соответствии с техническим заданием на разработку СТУ:

6.2.1 Основные элементы СТУ располагают в следующей последовательности:

- специальные технические требования, учитывающие особенности объекта СТУ и включающие:

a) архитектурно – планировочные решения;

b) основания, фундаменты и подземную часть здания и/или сооружения; проведение инженерно – геологических изысканий, принятие конструктивных решений надземной части, включая конструкции фасадных систем, с учетом требований по энергоэффективности;

c) общие требования по организации строительства и производству работ.

- требования к инженерному обеспечению объекта СТУ, включающие:

a) требования к тепловой защите;

b) требования к водопроводу, канализации и водостокам;

c) требования к теплоснабжению, (включая горячее водоснабжение), отоплению, вентиляции, кондиционированию и холодоснабжению;

d) требования к лифтам, мусороудалению и пылеуборке;

e) требования к электроснабжению, электротехническим устройствам, электроосвещению;

f) требования к автоматизированным комплексам, связи и информации.

- требования по мониторингу напряженно-деформированного состояния объекта СТУ, включающие:

a) требования к общей модели системы мониторинга;

b) требования к комплексу технических средств мониторинга, их конфигурации и характеристикам;

c) требования к модели развития ситуаций (чрезвычайная ситуация, возникающая в процессе строительства и последующей эксплуатации рассматриваемого объекта на здания и сооружения, расположенные в зоне влияния строительства и т.д.);

d) требования к методам наблюдений, обработки данных, анализа ситуации и прогнозирования.

- противопожарные требования к объекту СТУ, включающие:

- a) общие положения и градостроительные требования;
- b) требования к объемно-планировочным и конструктивным решениям;
- c) требования к материалам;
- d) требования к инженерным системам и оборудованию;
- e) требования к путям эвакуации людей;
- f) требования к противодымной защите;
- g) требования к автоматической системе пожарной сигнализации;
- h) требования к автоматическим установкам пожаротушения;
- i) требования к противопожарному водопроводу;
- k) требования к системе оповещения и управления эвакуацией.

6.2.2 Основные элементы СТУ устанавливаются:

- требования к содержанию конструкторской, проектной и технологической документации по указанным элементам;
- основные параметры и/или размеры;
- технические требования;
- конструктивные требования;
- физико-химические и механические свойства строительной продукции;
- требования надежности (см. выше п.5.2);
- требования технологичности проектных решений;
- общие требования по надежности и безопасности, учитывающие санитарно-гигиенические требования, требования к конструктивной, пожарной, биологической, химической безопасности, включая антитеррористическую защищенность объекта и т.п., обеспечивающие комплекс мер по безопасности в зависимости от спецификации объекта;
- общие требования в области охраны окружающей среды (экологичности) и природных ресурсов;
- предельно допустимые значения допусков и отклонений;
- предельно допустимые значения уровня шума, вибрации;
- допустимые пределы внешних воздействий;
- требования технической эстетики;
- правила выполнения чертежей (схем), нанесения надписей и размеров;
- другие единые технические требования и/или нормы общего производственно-технического назначения применительно для рассматриваемого объекта.

6.2.3 При установлении в СТУ конструктивных требований приводят возможные решения, обеспечивающие наиболее эффективное выполнение объектом возложенных на него функций, а также рациональность архитектурно-планировочных решений.

Исходя из особенностей объекта СТУ, рекомендуется устанавливать:

- конструктивные требования к несущим конструкциям фундамента и каркаса объекта;
- требования к применяемым классам бетона и арматуры;
- требования к расчетным моделям и рекомендации по специальным расчетам (на ветровые нагрузки, на сейсмические нагрузки и на сопротивление конструктивной системы здания прогрессирующему обрушению);
- требования доступности к отдельным элементам инженерного обеспечения во время технического обслуживания и их ремонта без демонтажа.

6.2.4 При установлении в СТУ требований надежности приводят количественные требования в виде конкретных значений комплексных показателей надежности объекта СТУ и/или единичных показателей его безотказности, долговечности, ремонтпригодности и сохраняемости, которые характеризуют способность объекта СТУ к выполнению своих функций с заданной эффективностью в заданном интервале времени и возможность ее сохранения при заданных условиях технического обслуживания, ремонта и эксплуатации.

6.2.5 При установлении в СТУ технологичности проектных решений приводят требования к объемно-конструктивным решениям объекта СТУ, характеризующие их соответствие требованиям технологии строительства и эксплуатации.

6.2.6 При установлении в СТУ общих требований в области охраны окружающей среды (экологичности) и природных ресурсов приводят требования по предупреждению и недопущению возможности нанесения вреда окружающей среде при строительстве и эксплуатации объекта СТУ.

6.2.7 При установлении в СТУ требований технической эстетики и эргономики приводят требования, направленные на обеспечение согласования архитектурно-планировочных решений и технических характеристик объекта СТУ с физиологическими свойствами человека.

6.2.8 В основном элементе СТУ по конструктивным решениям конструкций фасадов с учетом требований по энергоэффективности должны быть отражены требования:

- к техническому обоснованию выбора конструкций фасадов;
- к несущей способности крепежных элементов конструкций фасадов исходя из физико-механических характеристик основания несущих или ограждающих конструкций (элементов) объекта СТУ;
- к теплотехническим характеристикам ограждающих конструкций – приведенное сопротивление теплопередаче (R_0) с учетом относительной площади остекления и уровня высотности объекта СТУ;
- к характеру и величине статических и ветровых нагрузок, принимаемых с учетом турбулентной составляющей, определяемой обдувом макета объекта СТУ в аэродинамической трубе или методом математического моделирования;
- по долговечности элементов и конструкций фасадов, применяемых облицовочных материалов и лакокрасочных покрытий;
- по коррозионной стойкости несущих элементов и конструкций фасадов исходя из расчетного срока эксплуатации не менее 50 лет;
- по усталостной прочности металлических элементов и конструкций фасадов с учетом

воздействия кратковременных импульсивных ветровых нагрузок по результатам их моделирования;

- к мероприятиям по безопасности конструкций фасадов;
- к мероприятиям по пожарной безопасности конструкций фасадов;
- к мероприятиям по мониторингу конструкций фасадов, включающим инструментальный и автоматизированный контроль в процессе строительства и эксплуатации, в том числе тепловизионный;
- к мероприятиям по эксплуатации конструкций фасадов, включающим техническое обеспечение ремонтпригодности систем, чистки, мытья светопрозрачных ограждений;
- к мероприятиям по акустике с параметрами, характеризующими внешнюю и внутреннюю шумоизоляцию конструкций фасадов.

6.3 В элементе НТСС объекта СТУ должны быть отражены объем работ по НТСС с учетом зданий и сооружений, расположенных в зоне влияния строительства и надежности проектируемых конструкций.

6.4 При установлении в СТУ требований к общей модели системы мониторинга объекта СТУ и комплексу технических средств мониторинга, их конфигурации и характеристикам приводят требования к:

- точности, достоверности, оперативности, безопасности и конфиденциальности информации, получаемой в результате мониторинга;
- организационному, программному, техническому, математическому и лингвистическому (языковому) обеспечению системы мониторинга;
- определению контролируемых параметров мониторинга в реальном времени, с учетом выбранной общей модели системы мониторинга, комплекса технических средств, их конфигурации и характеристик, указанных в технических спецификациях на компоненты системы мониторинга;
- определению отклонений контролируемых параметров мониторинга от нормативных значений, установленных в СТУ и действующих норм способных на ранней стадии привести к возникновению чрезвычайной ситуации;
- уровню автоматизации, соответствующему выбранной модели развития ситуации;
- способности к активному оповещению о возникновении чрезвычайной ситуации соответствующих специалистов, отвечающих за безопасность объекта СТУ, и необходимости проведения действий по эвакуации;
- способности к автоматическому документированию и регистрации чрезвычайных ситуаций;
- модульности системы, возможности последующего расширения (по числу точек мониторинга, функций самой системы и т.д.) и интеграции с другими системами мониторинга.

При установлении в СТУ требований к модели развития ситуаций приводят:

- общее описание ситуаций в зависимости от процесса их проявления;
- комплекс характеристик, входных измеряемых параметров состояния здания, сооружения и окружающей среды, позволяющих идентифицировать ситуацию в целом и отдельные этапы ее развития;
- критерии принятия решений.

При установлении в СТУ требований к методам наблюдений, обработки данных, анализа ситуаций и прогнозирования приводят следующее:

- перечень исходных данных для мониторинга;
- правила оценки репрезентативности исходных данных;
- описание наблюдаемых процессов, явлений, перечень наблюдаемых параметров, принятых в качестве нормативных, допустимых и критических;
- режим мониторинга (непрерывный или периодический);
- точность измерений контролируемых параметров;
- правила (алгоритм) обработки результатов мониторинга и форму их представления;
- перечень выходных данных.

6.5 Обязательным приложением к СТУ является расчетная оценка безопасности эвакуации людей при возникновении чрезвычайной ситуации.

6.6 В СТУ не рассматриваются: санитарно-гигиенические, экологические и прочие мероприятия, необходимость которых обусловлена, и правила разработки которых определены соответствующими техническими регламентами, иными нормативно-техническими документами, используемыми в качестве доказательной базы при оценке и подтверждении соответствия объекта и его конструкций установленным требованиям по безопасности (см.п. 4.10.7).

7 Построение, изложение и правила оформления специальных технических условий

7.1 Текст СТУ в соответствии с требованиями GOST 2.114 должен быть кратким, точным, не допускающим различных толкований, логически последовательным и достаточным для использования в соответствии с заявленной областью применения.

При изложении обязательных требований в тексте СТУ следует применять слова: «должен», «следует», «необходимо» и т.п., соблюдая положения NCM A.01.04.

7.2 В СТУ применяют термины и определения, обозначения и сокращения, единицы величин, установленные действующими нормативными документами. В исключительных случаях допускается применять дополнительные термины и определения, не установленные нормами.

7.3 Изложения и оформления СТУ осуществляют в соответствии с дополнительными требованиями, приведенными в приложении С к настоящему нормативному документу и требованиями действующих нормативных документов.

7.4 Первую страницу титульного листа (обложку) оформляют в соответствии с приложением А, вторую страницу (после титульного листа) – список исполнителей оформляют в соответствии с приложением В.

8 Порядок рассмотрения, согласования и утверждения специальных технических условий

8.1 Согласования СТУ проводит центральный отраслевой орган в области строительства и центральный отраслевой орган в области внутренних дел в рамках компетенции согласующих организаций.

Согласование с указанным органом государственного надзора и заинтересованными организациями осуществляется при наличии в СТУ требований, относящихся к компетенции этих организаций.

После согласования СТУ с органами государственного надзора и другими заинтересованными организациями СТУ согласовывают центральный отраслевой орган в области внутренних дел и центральный отраслевой орган в области строительства Республики Молдова.

8.2 Для рассмотрения вопроса о согласовании СТУ, заказчик направляет в согласующие организации следующие документы:

- сопроводительное письмо на имя согласующей организации, подписанное руководителем Заказчика и заверенное печатью Заказчика;
- проект СТУ в трех экземплярах, сброшюрованный (прошнурованный), пронумерованный и подписанный руководителем разработчика, с приложением графического материала;
- копию технического задания на разработку СТУ.

8.3 Решения о согласовании СТУ либо отказе в их согласовании принимается в письменном виде руководителем согласующей организации в течение 30 календарных дней со дня его поступления в согласующую организацию и направляются заказчику.

8.4 В случае, если в согласующую организацию документация передана с нарушением п.п. 8.1, 8.2, она возвращается заявителю без рассмотрения по существу в течение 10 календарных дней со дня ее поступления в согласующую организацию.

8.5 Согласование СТУ подтверждается подписью руководителя согласующей организации на титульном листе под грифом „Согласовано”.

Допускается проводить согласование СТУ письмом. При этом указывают реквизиты письма под грифом „Согласовано”

Запись „Согласовано с замечаниями” не допускается.

8.6 При наличии замечаний согласующей организации проект СТУ и письмо согласующей организации направляют разработчику для рассмотрения и последующей доработки СТУ. Доработанный проект СТУ направляют на согласование в порядке, предусмотренном п. 8.1.

8.7 Утверждение СТУ подтверждается подписью руководителя заказчика на титульном листе под грифом «Утверждаю». Заказчик является держателем подлинника СТУ.

8.8 Утверждающие и согласующие подписи должны быть заверены печатями соответствующих организаций.

8.9 Срок действия СТУ, в которых содержатся требования только к проектированию и строительству объекта СТУ, устанавливается на период строительства объекта. Срок действия СТУ, в которых в том числе содержатся требования к эксплуатации объекта СТУ, устанавливается на весь срок эксплуатации объекта СТУ.

8.10 Порядок обеспечения пользователей СТУ устанавливает заказчик по согласованию с разработчиком.

8.11 При необходимости в СТУ допускается вносить изменения. О необходимости внесения изменений заказчик сообщает разработчику в письменной форме. Процедура разработки, согласования и утверждения изменений в СТУ аналогична процедуре разработки, согласования и утверждения исходного СТУ.

Если предлагаемые изменения в СТУ не относятся к компетенции согласующих организаций, их утверждает руководитель заказчика или лицо, исполняющее его обязанности. В случае, если

изменения относятся к компетенции согласующих организаций, процедура утверждения изменений аналогична процедуре утверждения исходного СТУ. Не допускается внесение изменений в СТУ после начала строительно-монтажных работ по реализации соответствующих разделов проекта.

8.12 Изменения в СТУ вносят путем замены отдельных листов и введением новых дополнительных листов или исключением отдельных листов. Не допускается внесение изменений в титульный лист СТУ.

8.13 СТУ, утвержденные в соответствии с требованиями настоящего нормативного документа, подлежат архивному хранению и учету в соответствующем реестре, постоянно хранящемся в Технико-экономическом управлении центральным отраслевым органом Строительства Республики Молдова, выполняющим функции регистрации рекомендаций и производящим запись необходимых сведений.

8.14 Реестр ведется на бумажном и электронном носителях путем внесения в реестр реестровых записей. При несоответствии их, приоритет имеют записи на бумажном носителе.

8.15 Для учета СТУ в реестре заказчик передает в организацию, уполномоченную на ведение реестра, заявление о внесении СТУ в реестр, один экземпляр СТУ в реестр, один экземпляр СТУ для хранения в реестре и два титульных листа СТУ для проставления обозначения СТУ и даты введения в действия СТУ, согласованные в установленном порядке, с проставленным обозначением СТУ хранят в порядке, аналогичном порядку хранения проектной документации.

8.16 Реестровая запись в обязательном порядке должна включать в себя следующую информацию:

- номер реестровой записи и дату включения в реестр сведений об СТУ;
- наименование и обозначение СТУ;
- о заказчике (наименование, организационно-правовая форма, место нахождения, сведения о руководителе - фамилия, имя, отчество, банковские реквизиты);
- иную информацию, необходимую для обеспечения надлежащего учета СТУ в реестре.

8.17 Датой введения в действие СТУ считается дата их учета в реестре.

8.18 После учета СТУ в реестре, согласующим организациям передается один экземпляр СТУ.

8.19 Официальные толкования по вопросам применения и содержания отдельных требований СТУ дает в установленном порядке разработчик.

Приложение А
(нормативное)

Форма первой страницы титульного листа (обложки) СТУ

наименование организации – держателя подлинника специальных технических условий

СОГЛАСОВАНО

Центральный отраслевой орган в области
Строительства Республики Молдова

УТВЕРЖДАЮ

Руководитель _____

подлинник

должность

наименование организации – держателя

МП _____
подпись инициалы, фамилия

МП _____
подпись инициалы, фамилия

« _____ » _____ 20__ г.

« _____ » _____ 20__ г.

Центральный отраслевой орган в области внутренних дел

должность

МП _____
подпись инициалы, фамилия

« _____ » _____ 20__ г.

наименование специальных технических условий

СТУ _____ 20__
регистрационный номер,
присваиваемый при учете в реестре

дата введения в действие

СОГЛАСОВАНО

наименование согласующих организаций

РАЗРАБОТАНЫ

Руководитель _____

наименование организации - разработчика или органов государственного надзора

МП _____
подпись инициалы, фамилия

МП _____
подпись инициалы, фамилия

« _____ » _____ 20__ г.

« _____ » _____ 20__ г.

город, в котором находится организация – держатель подлинника

Приложение В
(нормативное)

Форма списка исполнителей СТУ

Список исполнителей СТУ

Руководитель разработки

_____	_____	_____
должность	личная подпись	инициалы, фамилия

Исполнители

_____	_____	_____
должность	личная подпись	инициалы, фамилия

_____	_____	_____
должность	личная подпись	инициалы, фамилия

СОИСПОЛНИТЕЛИ *(если имеются)*

наименование организации соисполнителя

Руководитель разработки

_____	_____	_____
должность	личная подпись	инициалы, фамилия

Исполнители

_____	_____	_____
должность	личная подпись	инициалы, фамилия

_____	_____	_____
должность	личная подпись	инициалы, фамилия

Приложение С (справочное)

Требования к изложению и оформлению текста СТУ

С.1 Текстовый материал СТУ рекомендуется оформлять с использованием шрифта Times New Roman размером 14 или шрифта Arial размером 12, одинарным межстрочным интервалом на стандартных листах белой бумаги формата А 4 (210×297мм), схемы, чертежи и таблицы, иллюстрирующие отдельные положения СТУ на листах форматов по GOST 2.301.

С.2 Размеры полей каждого листа документа должны быть: левого поля 30 мм, правого 15 мм, верхнего и нижнего полей 20 мм, при этом сплошной текст документа должен быть выровнен по ширине страницы. Первая строка абзаца текста должна начинаться на расстоянии 1,25 см от левой границы текстового поля документа.

С.3 Нумерация страниц СТУ должна быть сквозной, при этом нумерацию всех страниц проставляют арабскими цифрами (внизу каждой страницы справа), за исключением титульного листа.

С.4 СТУ должны быть отпечатаны на одной стороне листа.

С.5 Текст СТУ следует подразделять на разделы в соответствии с п. 6.1 настоящего документа. Разделы должны иметь порядковые номера, обозначенные арабскими цифрами.

С.6 Разделы могут иметь подразделы, которые нумеруются арабскими цифрами в пределах раздела. Номер подраздела состоит из номера раздела и подраздела, разделенных точкой.

С.7 Разделы и подразделы могут состоять из пунктов, нумеруемых соответственно в пределах раздела или подраздела. В первом случае номер пункта состоит из номера раздела и номера пункта, во втором – из номера раздела, подраздела и номера пункта, разделенных точкой.

С.8 Пункты, при необходимости, могут быть разбиты на подпункты, которые должны нумероваться в пределах пункта.

В конце номеров раздела, подраздела, пункта, подпункта точка не ставится.

С.9 Внутри пунктов или подпунктов могут быть приведены перечисления. Каждая позиция перечисления начинается с новой строки с абзацного отступа. Перед позицией ставится дефис (тире) или при необходимости ссылки в тексте на одно из перечислений – строчную букву, после которой ставится скобка. При дальнейшей детализации перечислений необходимо использовать арабские цифры, после которых ставится скобка, а запись позиций производится с абзацного отступа.

Пример:

- a) _____
- b) _____
- 1) _____
- 2) _____
- c) _____

С.10 Разделы (подразделы) должны иметь заголовки, кратко отражающие содержание разделов (подразделов).

С.11 Каждый заголовок записывается с абзацного отступа. Заголовок записывается строчными буквами, кроме первой прописной. В конце заголовка точка не ставится. Если заголовок состоит из двух предложений, то их разделяют точкой. Переносы слов в заголовках не допускаются. Расстояние между заголовками и текстом, между заголовком и подзаголовком должно приниматься равное одному интервалу.

С.12 Текст СТУ должен быть кратким, четким и не допускать различного толкования. В тексте должны использоваться научно-технические термины, определения и обозначения,

установленные соответствующими документами (регламентами, стандартами и т.д.), а при их отсутствии, общепринятыми в научно-технической литературе.

С.13 В тексте СТУ не допускается:

- применять обороты разговорной речи, техницизмы, профессионализмы;
- применять для одного и того же понятия синонимы, а также иностранные слова и термины при наличии равнозначных слов и терминов в румынском языке;
- применять произвольные словообразования и сокращения слов, а также иностранные слова и термины при наличии равнозначных слов и терминов в молдавском языке, соблюдая положения NCM A.01.04.;
- применять произвольные словообразования и сокращения слов, кроме установленных правилами молдавской орфографии и соответствующими стандартами;
- сокращать обозначения единиц измерения, если они употребляются без цифр (исключение головки и боковики таблиц и расшифровка буквенных обозначений формул);
- применять математический знак (-) перед отрицательным числом за исключением формул – следует писать «минус»;
- применять знак «Ø» для обозначения диаметра – следует писать слово «диаметр»;
- применять без числовых значений математические знаки (>), (<), (=) и т.п., а также знаки (№), (%);
- приводить ссылки в нормативных требованиях на чертежи, а так же оси, номера помещений из экспликаций и т.п.;
- приводить ссылки на наименование конкретно применяемых материалов и организаций их разработчиков.

С.14 Условные буквенные обозначения, изображения или знаки должны соответствовать принятым в действующем законодательстве и государственных стандартах. В тексте перед обозначением параметра должно даваться его пояснение, например «Временное сопротивление разрыву».

С.15 В СТУ следует применять стандартизованные единицы физических величин, их наименования и обозначения в соответствии с GOST 8.417.

С.16 Наряду с единицами СИ, при необходимости, в скобках указывают единицы ранее применявшихся систем, разрешенных к применению.

Применение в одном документе разных систем обозначения физических величин не допускается.

С.17 Числовые значения величин с обозначением единиц измерения или единиц счета следует писать цифрами, а числа без обозначения единиц измерения или единиц счета от единицы до девяти – словами.

Примеры:

8 Провести испытания пяти труб, каждая длиной 5 м.

2. Отобрать 15 труб для испытаний на давление.

С.18 Если в тексте документа приводят диапазон числовых значений физической величины, выраженных в одной и той же единице физической величины, то обозначение единицы физической величины указывается после последнего числового значения диапазона.

Примеры:

8 от 1 до 5 мм.

2) от 10 до 100 кг.

3) от плюс 10 до минус 40 °С.

4) от 10 до 30 шт.

С.19 Недопустимо отделять единицу физической величины от числового значения (переносить их на разные строки или страницы), кроме единиц физических величин, помещаемых в таблицах.

С.20 Приводя наибольшие или наименьшие значения величин следует применять словосочетание «должно быть не более (не менее)».

С.21 Приводя допустимые значения отклонений от указанных норм, требований следует применять словосочетание «не должно быть более (менее)».

Пример:

«Высота эвакуационных выходов в свету должна быть не менее 1,9 м».

С.22 Числовые значения величин в тексте следует указывать со степенью точности, которая необходима для обеспечения требуемых свойств, при этом в ряду величин необходимо выравнивать числа знаков после запятой.

С.23 Дробные числа следует приводить в виде десятичных дробей, за исключением размеров в дюймах, которые следует записывать с косой дробной чертой – $\frac{1}{2}$: $\frac{1}{4}$.

При невозможности использовать десятичные дроби, допускается записывать числовые значения в виде простой дроби в одну строку через косую дробную черту, например 5/32; (50А – 4С)/40В.

С.24 При необходимости пояснений или приведении справочных данных к содержанию текста, таблицам могут быть приведены примечания. Примечания не должны содержать требований.

С.25 Примечания помещаются непосредственно после текстового материала. Примечания к таблице помещают в самой таблице. Каждое примечание записывают с абзацного отступа с прописной буквы. Если примечание одно, то его не нумеруют. После слова «Примечание» ставят тире, после которого с прописной буквы записывается текст примечания.

Если примечаний несколько, то они нумеруются арабскими цифрами. Точка после номера примечания не ставится.

Примеры:

Примечание - _____

Примечания:

1 _____

2 _____

Примечания к таблицам помещают в конце ее под линией, обозначающей конец таблицы.

С.26 Требования к формулам:

С.26.1 Каждую формулу в тексте рекомендуется записывать с новой строки. В формулах в качестве символов следует принимать обозначения, установленные соответствующими нормативными документами. Пояснение символов и числовых коэффициентов, входящих в формулу, если они не поясняются ранее в тексте, приводят непосредственно под формулой.

С.26.2 Пояснение каждого символа следует давать с новой строки в той последовательности, в которой символы приведены в формуле. Первая строка пояснения должна начинаться со слова «где» без двоеточия после него.

Пример:

Плотность каждого образца ρ , кг/м³, следует вычислять по формуле:

$$\rho = m/v, \quad (1)$$

где

m – масса образца, кг;
 v – объем образца, м³.

С.26.3 Формулы, следующие одна за другой и не разделенные текстом, разделяются запятой. Переносить формулу на новую строку допускается только на знаках выполняемых операций, которые повторяют в начале следующей строки. При переносе формулы на знаке умножения следует использовать знак «×».

С.26.4 Все формулы за исключением приложений должны иметь сквозную нумерацию арабскими цифрами, которые записываются на уровне формулы справа в круглых скобках. Если формула одна она также нумеруется.

С.26.5 Ссылки в тексте на порядковый номер формул дают в скобках.

Пример:

В формуле (1).

С.26.6 Формулы приложений должны нумероваться арабскими цифрами в пределах каждого приложения. Номер формулы приложения состоит из обозначения приложения и номера формулы, разделенные точкой.

Пример:

(А.3)

С.27 Допускается нумерация формул в пределах раздела. В этом случае номер состоит из номера раздела и порядкового номера формулы, разделенных точкой:

С.27.1 Цифровой материал для лучшей наглядности и удобства сравнения показателей следует оформлять в виде таблиц. Таблицу следует размещать после первого упоминания о ней в тексте или давать в приложении. Допускается располагать таблицу вдоль длинной стороны формата.

С.27.2 Таблицы, кроме таблиц приложений, нумеруются арабскими цифрами в пределах пояснительной записки. Таблицы приложений нумеруются в пределах приложения с добавлением перед номером таблицы обозначения приложения, например «Таблица А1». Если в тексте или приложении таблица одна ее так же нумеруют. На все таблицы в тексте должны быть приведены ссылки. При этом следует писать слово «Таблица» с указанием ее номера. Название таблицы, должно отражать ее содержание, быть точным и кратким.

С.27.3 Допускается нумеровать таблицы в пределах раздела. В этом случае номер таблицы состоит из номера раздела и порядкового номера таблицы, разделенных точкой.

С.27.4 Заголовки граф и строк следует писать с прописной буквы, а подзаголовки граф – со строчных, если они составляют одно предложение с заголовком. В конце заголовков и подзаголовков точки не ставят. Заголовки и подзаголовки граф указывают в единственном числе. Разделять заголовки и подзаголовки граф и боковика диагональными линиями не допускается.

Для сокращения текста заголовков и подзаголовков граф отдельные понятия допускается заменять буквенными обозначениями, если они пояснены в тексте или приведены на рисунках, например Н – высота, L – длина и т.п. Заголовки граф допускается записывать перпендикулярно строкам.

С.27.5 Допускается при необходимости делить таблицы на части, располагая их (части) одну под другой либо рядом или на другой странице, повторяя в каждой части таблицы головку и боковик.

Допускается заменять головку и боковик таблицы соответственно номерами граф или строк. Графы и строки нумеруются арабскими цифрами. Слово «Таблица» ее номер и наименование указывается один раз над первой частью таблицы слева. Над остальными частями таблицы пишут «Продолжение таблицы» и ее номер. Таблицы с небольшим количеством граф допускается делить на части и помещать одну часть рядом с другой на одной странице. Части таблицы, в этом случае, разделяются двойной линией или линией толщиной «2,25 пт».

Пример:

Таблица 2

Диаметр стержня крепежных дет, мм	Масса 1000 шт стальных шайб, кг	Диаметр стержня крепежных дет, мм	Масса 1000 шт стальных шайб, кг
1.1	0,045	2,0	0,192
1.2	0,043	2,5	0,350
1.4	0,111	3,0	0,553

Головка таблицы повторяется в каждой части таблицы. Графа «Номер по порядку» в таблицу не включается. При необходимости нумерации показателей, параметров или других данных порядковые номера следует указывать в боковике таблицы перед их наименованием.

С.27.6 Перед числовым значением величин, обозначением марок, типов и т.п. порядковый номер не ставится.

С.27.7 Если все показатели в графах таблицы, выражены в одной и той же единице измерения, то ее обозначение необходимо помещать над таблицей справа, а при делении таблицы на части – над каждой ее частью.

С.27.8 Если в большинстве граф таблицы приведены показатели, выраженные в одних и тех же единицах измерения, но имеются графы с показателями выраженные в иных единицах измерения, то над таблицей следует писать наименование преобладающих единиц измерения, например «Размеры в метрах», а в подзаголовках остальных граф приводят наименование других единиц измерения. Обозначение единицы измерения, общей для всех данных в одной строке, следует указывать после наименования (в боковиках).

С.27.9 Текст, повторяющийся в строках одной и той же графы, и состоящий из одиночных слов заменяется кавычками. Если повторяющийся текст состоит из двух и более слов, то при первом повторении его заменяют словами «то же», а далее кавычками. Заменять кавычками повторяющиеся цифры, математические знаки, формулы и т.п. не допускается.

Содержание

1	Область применения	18
2	Нормативные ссылки	18
3	Термины и определения	18
4	Общие положения	19
5	Порядок разработки специальных технических условий	21
6	Состав и содержание специальных технических условий	21
7	Построение, изложение и правила оформления специальных технических условий	26
8	Порядок рассмотрения, согласования и утверждения специальных технических условий	26
	Приложение А (нормативное) Форма первой страницы титульного листа (обложки) СТУ	29
	Приложение В (нормативное) Форма списка исполнителей СТУ	30
	Апеха С (справочное) Требования к изложению и оформлению текста СТУ	31

Конец перевода

Membrii Comitetului tehnic pentru normare tehnică și standardizare în construcții CT-C 01 "Normative și standarde metodico-organizatorice" care au acceptat proiectul documentului normativ:

Președinte	Petru EREMEEV	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, șef-adjunct al Direcției reglementări tehnico-economice
Secretar, membru	Maria DAVID	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, consultant principal al Direcției reglementări tehnico-economice
Reprezentant al MDRC	Valeriu GAINA	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, șef al Direcției juridice
Membri	Gheorghe CROITORU	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, șef al Direcției reglementări tehnico-economice
	Agafia CALESTRU	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, director adjunct al Direcției generale construcții, arhitectură și locuințe
	Maria GUȚU	Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie și Protecție a Consumatorilor, inspector principal
	Tatiana ROZOMBAC	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, șef al Direcției financiare, contabil-șef

Utilizatorii documentului normativ sînt responsabili de aplicarea corectă a acestuia. Este important ca utilizatorii documentelor normative să se asigure că sînt în posesia ultimei ediții și a tuturor amendamentelor.

Informațiile referitoare la documentele normative (data aplicării, modificării, anulării etc.) sînt publicate în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova", Catalogul documentelor normative în construcții, în publicații periodice ale organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, pe Portalul Național "e-Documente normative în construcții" (www.ednc.gov.md), precum și în alte publicații periodice specializate (numai după publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu prezentarea referințelor la acesta).

Amendamente după publicare:

Indicativul amendamentului	Publicat	Punctele modificate

Ediție oficială

NORMATIV ÎN CONSTRUCȚII
NCM A.07.05:2015
”Procedura de elaborare, avizare și aprobare a
condițiilor tehnice speciale pentru elaborarea
documentației de proiect a obiectului de construcții”
Responsabil de ediție ing. L. Cușnir

Tiraj 100 ex. Comanda nr.

Tipărit ICȘC ”INCERCOM” Î.S.
Str. Independenței 6/1
www.incercom.md